

være det altovervejende, er det mange Aar siden, vi her i Danmark begyndte at stille os i Vejen for den private Godgørelse. Jeg har aldrig hørt og tror heller ikke, at det, at man i sin Tid oprettede det offentlige Fattigvæsen og afskaffede det — jeg havde nær sagt — offentlige Tiggeri, var noget uheldigt, det er en Vej, vi ere gaaede i mange Aar. Jeg hører ikke til de Grædekoner, som se ud over Samfundet og se alt graat i graat og se Elendighed alle Vegne, men jeg synes, at vi alle maa indrømme, at Samfundet har saa mange Brøst, og at der er saa mange Forhold, som der trænger til at bødes paa, at der i lange Tider er mere end nok at tage fat paa for det private Initiativ, selv om der ikke bliver saa stor Nødvendighed for det med Hensyn til Skolebespisningen.

Det ærede Medlem for Københavns 12te Valgkreds (Wiinblad), som er Ordfører for det socialdemokratiske Parti, udtalte sig velvilligt, og det havde jeg ventet, thi det ærede Medlem og hans Meningsfæller have tiltraadt Ændringsforslaget, men han sagde dog, at nu blev det afhængigt af Kommunalbestyrelsens Skøn, om der skal være Skolebespisning eller ej, og det var en væsentlig Anke mod Forslaget. Jeg ved ikke, hvem der ellers skulde skønne; selv om vi fik et betydeligt Statsbidrag, skal der jo dog eet Sted indføres en skønnende Myndighed, og det kan dog ikke være Staten, der skal skønne. (Afbrydelse af Wiinblad). Ja, naturligvis bliver der ikke Brug for et Skøn, naar man gør Skolebespisningen obligatorisk, men det er jo dog ikke Hensigten; ogsaa de ærede Socialdemokrater, tror jeg, ville indrømme, at det vilde blive et Spild af Penge at etablere en saadan Skolebespisning, hvor der ikke er Spor af Trang dertil.

Det ærede Medlem for Svendborg Amts 4de Valgkreds (R. Christiansen) indrømmede, at Ændringsforslaget rummede forskellige Forbedringer, men han kom dog til syvende og sidst til det Resultat, at han ikke kunde tilraade sit Parti at stemme for Ændringsforslaget. En af hans Anker mod det var, at man her blandede aandelige Spørgsmaal og Madspørgsmaal sammen. Men det have vi jo allerede gjort ved Loven af 1902, saa den Forsyndelse ere vi jo for saa vidt ude over, og man har ogsaa gjort det i andre Lande. Jeg har en Gang her i Folketinget, da der var Tale om Statsbidrag, nævnt, at ogsaa i Frankrig giver Staten et ringe Tilskud til Skolebespisningen — jeg tror

det er 100,000 Frcs. til 36,000 Kommuner, saa det bliver ca. 3 Frcs. aarligt til hver Kommune, det er jo en meget svag Begyndelse, men Begyndelsen har været der; om denne Bestemmelse staar ved Kraft endnu, ved jeg for Resten ikke. Saa vil jeg for øvrigt sige, at det ikke noget Sted i Livet gaar an at skille Aand og Legeme ad, de høre i den Grad sammen, at faar man dem parteret ud fra hinanden, er ingen af dem i Virkeligheden noget værd; det maa det ærede Medlem dog indrømme.

Saa sagde det ærede Medlem (R. Christiansen), at hvis Socialdemokraterne vare i Flertal i Kommunalbestyrelserne, vilde denne Bespisning øjeblikkelig blive sat i Værk. Jeg ved ikke, om det skulde være en Ros for Socialdemokratiet, eller om det skulde være en Dadel, om der deri skulde ligge, at Socialdemokraterne ere mere fattigfolkvenlige og mere humane end andre Mennesker i Landet, i saa Fald synes jeg, at vi skulde optræde saaledes, at denne Anerkendelse ikke burde ydes. I øvrigt synes jeg, at vi her slet ikke have at gøre med, hvem der er Flertal i en Kommunalbestyrelse, enhver Kommune har den Kommunalbestyrelse, den selv har valgt, og hvad Kommunalbestyrelsen laver med Hensyn til økonomiske og finansielle Forhold, kommer Kommunen til at finde sig i, og vil den ikke det, maa den vælge sig en anden Kommunalbestyrelse, det er noget, vi ikke kunne blande os i. Mit Syn paa Skolebespisningsspørgsmaalet er ikke i fjerneste Maade afhængigt af, hvem der er Flertal i den ene eller den anden Kommune, det tager jeg mig overordentlig let, det maa hver Kommune om.

Jeg skal som sagt ikke gøre mange Bemærkninger, jeg skal navnlig slet ikke komme ind paa, hvor mange underernærede Børn der er i Danmark. Jeg har ingen Mening om, hvor paalidelig Statistikken derom er, og jeg kan derfor heller ikke udtale mig derom. Det ærede Medlem fra Faaborg (R. Christiansen) talte ogsaa om, at de Børn, der havde en halv Mil til Skole, ikke kunde faa varm Mad hjemme fra, og der vilde saa være adskillige, der paa den Maade ikke fik varm Mad. I al den Tid, jeg gik i den offentlige Skole, havde jeg akkurat en halv Mil at gaa, og jeg fik ingen varm Mad, fra jeg om Morgen gik hjemme fra, til jeg om Aftenen kom hjem. Men i dette Ændringsforslag er der jo slet ikke Tale om varm Mad. Der er Tale om Smaaafolksbørn og Børn, der ere underernærede, og først naar det